יום א', י"ד בחשון תשס"ז (05 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

אומרים חכמי ישראל כי כיוון שחודש חשון הוא **ה**חודש היחיד מכל לוח השנה שלנו שאין בו חגים או מאורעות מיוחדים אחרים, הוא החודש שבו נבחנת מידת הדְבֵקוּת שלנו בתורת ישראל, בעם ישראל ובארץ-ישראל. ואולי, לא צירוף מקרים הוא כי אנחנו למדים על ציווי השם ל**אברהם אבינו ללכת ולעלות לארץ** כנען כל שנה דווקא בחודש הזה. ואולי גם לא צירוף מקרים כי **הצהרת בלפור** הוכרזה גם בחודש חשון [על כך, בע"ה, באמצע השבוע].

ובשעה זו, לפני ש"נעבור לסדר היום", ניקח רגע לומר **תודה רבה** לכל הקוראים שלנו ששלחו ברכות על הולדת אחיה. יהי רצון שבזכות זו, ה' ימלא את כל משאלות לבכם לטובה!

§§§§§§§§§§

היום למדים אנו על אחת הדמויות ה'צבעוניות' יותר בתולדות שיבת הבנים ארצה – **יואל משה סלומון**, שנפטר ב-**י"ב בחשון** תרע"ג – 23.10.1912.

יואל משה סלומון (1838-1912), היה מאנשי היישוב הישן בירושלים שפעלו למען התחדשות היישוב. סלומון, איש אשכולות, היה עיתונאי, עורך ומדפיס, מפורצי חומות ירושלים וממייסדי פתח תקווה. יואל משה סלומון נולד בירושלים לאביו, מרדכי סלומון, מראשי היישוב האשכנזי בירושלים. סבו, רבי אברהם שלמה זלמן צורף (הראש"ז), היה ממייסדי היישוב הישן האשכנזי. סלומון קיבל חינוך תורני בירושלים והמשיך את לימודיו בישיבה בליטא. הוא ניצל את שהותו באירופה ללימוד מקצוע הדפוס בקניגסברג, ועם שובו לארץ בשנת 1863 יזם הקמת בית דפוס עברי בירושלים. בדפוס זה נדפס כתב העת "**הלבנון**", שסלומון היה לעורכו.

סלומון סירב לקבל כעובדה את הצפיפות, המחסור ודלות החיים שהיו מנת חלקם של אנשי "היישוב הישן", והיה מן הבולטים ב"פורצי החומות" - יוצאי היישוב הישן בירושלים שהיו לחלוצי המתיישבים מחוץ לחומות העיר העתיקה. ב-1869 ייסד, יחד עם עוד שישה חברים שהתאגדו באגודה, [סיפור מרתק בפני עצמו!] את שכונת **נחלת שבעה** והקים בה את ביתו. כעבור כמה שנים, ב-1874, היה בין מייסדי שכונת **מאה שערים** שהתאגדו בצורה דומה. הוא יצא נחרצות נגד תלותם של יהודי ירושלים בכספי ה'**חלוקה**', והטיף להתיישבות חקלאית בארץ-ישראל על בסיס כלכלי ויצרני. את דעותיו אלה ביטא בכתב העת "יהודה וירושלים" שייסד בשנת 1877 ושימש כעורכו. דעות אלה היו לצנינים בעיני הרבנים החרדים, שהכריזו חרם על כתבי עיתו. בשנת 1878 נמנה סלומון בין מייסדי המושבה **פתח תקווה**, והתיישב במקום. הוא עקר משם לאחר שפרצה מגפת מלריה במקום, וייסד את המושבה **יהוד**. ביהוד חי ועבד שבע שנים, ובערוב ימיו שב לירושלים שם נפטר. בנו, חיים סלומון, היה ממייסדי חברת התרופות '**טבע**' (ב-1901) שכיום נחשבת לקונצרן עולמי ענק.

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום א', י"ד בחשון תשס"ז (05 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

==========

הבלדה על יואל משה סלומון

בבוקר לח בשנת תרל"ח
עת בציר הענבים
יצאו מיפו על סוסים
חמשת הרוכבים.

שטמפפר בא וגוטמן בא,
וזרח ברנט
ויואל משה סלומון,
עם חרב באבנט.

איתם רכב מזרקי
הדוקטור הכסוף,
לאורך הירקון הרוח
שר בקני הסוף.

ליד אומלבס הם חנו
בלב ביצות וסבך
ועל גבעה קטנה טיפסו
לראות את הסביבה

אמר להם מזרקי
אחרי שעה קצרה:
איני שומע ציפורים
וזה סימן נורא.

אם ציפורים אינן נראות
המוות פה מולך,
כדאי לצאת מפה מהר,
הנה אני הולך.

קפץ הדוקטור על סוסו
כי חס על בריאותו,
והרעים שלושתם פנו
לשוב לעיר איתו.

אמר אז יואל סלומון
ושתי עיניו הוזות:
"אני נשאר הלילה פה
על הגבעה הזאת".

והוא נשאר על הגבעה,
ובין חצות לאור
פתאום צמחו לסלומון
כנפיים של ציפור.

לאן הוא עף, לאן פרח
אין איש אשר ידע,
אולי היה זה רק חלום
אולי רק אגדה.

אך כשהבוקר שוב עלה
מעבר להרים,
העמק הארור נמלא
ציוץ של ציפורים.

ויש אומרים כי עד היום
לאורך הירקון
הציפורים שרות על יואל
משה סלומון.

ביצוע: שלום חנוך
מילים: יורם טהרלב
לחן: שלום חנוך

http://www.bambili.com/bambili_news/katava_main.asp?news_id=20676&sivug_id=6
http://www.jnul.huji.ac.il/dl/newspapers/halevanon/html/halevanon-18631021.htm

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל